

PROJECT HEALINGS
COVID-19 SERIES

VẮC-XIN THỨC ĐẨY SỰ TÌM HIỂU VỀ THỂ CHẤT VÀ SỨC KHỎE TỔNG QUÁT

Được phát triển bởi Asian Media
Access, Chinese American Chamber
of Commerce – MN and Spitfire

Số ca nhiễm COVID-19 gia tăng và rồi lại giảm xuống trong hai năm vừa qua tại Minnesota khi chúng ta chống chọi từng đợt virus nối tiếp nhau, nhưng một ảnh hưởng vẫn không thay đổi chính là hậu quả nghiêm trọng COVID để lại trong cộng đồng người da đen. Từ khi dịch bệnh bắt đầu bùng nổ, số người dân da đen Minnesota tử vong do COVID cao gấp hai lần do với người dân da trắng Minnesota. [1] Dù bất bình đẳng gây ra nhiều trở ngại, người dân trong cộng đồng vẫn giữ vững niềm tin rằng vẫn còn cách để vùng dậy.

Muôn vàn thử thách

Dịch bệnh ập đến như chất thêm một gánh nặng lên cộng đồng người da đen, cộng đồng mà từ trước đến nay vẫn luôn đối mặt với vô vàn khó khăn. Những vấn đề vẫn luôn tồn đọng từ trước nay còn trĩu hơn bởi COVID như là môi trường làm việc đi xuống, thất nghiệp gia tăng, kinh tế suy thoái, và cản trở khả năng tiếp cận nền giáo dục chất lượng.

Donnell Bratton, mục sư tại nhà thờ Overcomer's Victory, chia sẻ rằng, đối với cộng đồng người da đen tại Minnesota, 2020 không chỉ là năm doanh nghiệp đóng cửa do COVID, "mà chúng ta còn bị ảnh hưởng bởi những bất ổn xã hội tại thành phố Minneapolis, đặt biệt vấn đề xoay quanh sự ra đi của George Floyd... Mỗi cá nhân trong cộng đồng này đều luôn chủ động để làm một điều gì đó." COVID là một mối đe dọa nguy hiểm đối với sức khỏe của cộng đồng vì nó còn khiến những bất công vốn có mà mọi người luôn cố đấu tranh trở nên tồi tệ hơn. Hỗ trợ sự hiểu biết về y học, nâng cao khả năng tiếp cận với y tế là một trong những mảnh ghép quan trọng trong công cuộc hỗ trợ đời sống của người da đen.

ARTICLE

04

Tìm kiếm sức mạnh của sự chữa lành

Khi dịch COVID không chữa bất cứ ai, một sự thật không hề che đậy rằng chính hệ thống y tế là nơi thể hiện rõ ràng và tồ đậm hơn những bất bình đẳng chủng tộc. Hệ thống y tế tại Mỹ có gốc gác đậm sâu trong việc bất bình đẳng chủng tộc như thí nghiệm Tuskegee và triết sản ép buộc đã ảnh hưởng sâu sắc đến những đồng bào như mẹ của mục sư Bratton. “Mẹ tôi lớn lên ở miền Nam trong thời kì Tuskegee. Bà không được hưởng bất kì đặt quyền hỗ trợ sức khỏe ngoại cho đến khi những trường hợp khẩn cấp như bệnh bại liệt, đột nhiên chính quyền xuất hiện và yêu cầu mọi người tiêm vắc-xin. Nhưng đa phần các trường hợp khác, sức khỏe của họ không được để tâm đến, vậy nên nhiều người ở thời của bà đã đi đến nhà thờ, đến với Chúa, như một nguồn an ủi và chữa lành. Những niềm tin này vẫn còn lưu truyền mạnh mẽ cho đến nay.”

Bratton nhận thức được rằng những trải nghiệm của mẹ mình vẫn khắc ghi rất sâu trong lòng vị mục sư này. Những ám ảnh truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác đã khiến những người dân da đen rất cảnh giác đối với các phương pháp phòng chống bằng y học. Để vượt qua được lịch sử dai dẳng đầy bạo lực này, mục sư Bratton sống với phương châm rằng: “Tôi không thể thay đổi nỗi ám ảnh này, nhưng tôi có sức mạch dành cho sự chữa lành cho chính tôi.” Mục sư còn nói rằng, không ai có thể thay đổi quá khứ, nhưng giờ đây mỗi cá nhân đều có thể lựa chọn cách ưu tiên sức khỏe cũng như bảo vệ bản thân và sức khỏe của chính mình khỏi những nguy hiểm như COVID.

Thúc đẩy bình đẳng và nâng cao an ninh dài hạn

Vắc-xin là một công cụ giúp mỗi cá nhân được quyền kiểm soát sức khỏe của chính mình. Bộ Y Tế của Minnesota đã nhận ra tình trạng rằng từ lâu nay, các cộng đồng người da đen không được hưởng nền y tế uy tín. Vậy nên họ đã đưa ra chính sách cung cấp vắc-xin miễn phí và dễ dàng đăng ký, đặt hợp nhất bình đẳng chủng tộc như một trụ quan trọng trong chính sách sức khỏe cộng đồng, và phối hợp với các cộng đồng khác nhau để thảo luận về các mối lo lắng. [2]

Các dữ liệu thống kê qua các mốc thời gian cho thấy rằng người đã tiêm phòng COVID sẽ ít gặp các triệu chứng nguy hiểm hoặc tử vong vì COVID. [3] Với kết quả tích cực như vậy, người dân da đen Minnesota đã lựa chọn tiêm vắc-xin kể từ ngày 18 tháng 5, 2022. [4]

Bạn có thể cảm thấy chần chừ khi phải nghỉ làm một ngày để đi đến trung tâm vắc-xin và trải qua những tác dụng phụ thường gặp, nhưng các tác dụng phụ này thường sẽ biến mất chỉ sau vài ngày. Mặc khác, nhiễm COVID sẽ là một gánh nặng cực kì nghiêm trọng đối với sức khỏe lẫn tài chính, và còn có thể để lại di chứng nặng.

Khi nhiễm COVID, bạn và những người xung quanh sẽ không thể đi làm, đến trường trong vòng ít nhất năm ngày. Một số ảnh hưởng đối với sức khỏe mà virus để lại – thờ gấp và khó tập trung – có thể sẽ tồn tại trong vài tháng hoặc lâu hơn. Ai cũng được quyền so sánh thiệt hơn giữa những biện pháp phòng ngừa và từ đó lựa chọn phương án thích hợp nhất với bản thân.

Để các cộng đồng người da đen vượt qua được những trải nghiệm ám ảnh dai dẳng của họ với nền y tế cần nhiều hơn là những chứng minh khoa học.

Những người lãnh đạo của cộng đồng như mục sư Bratton có thể trở thành cầu nối, nhưng giao tiếp phải đến từ hai phía. Các cơ quan y học sức khỏe cộng đồng có nhiệm vụ chia sẻ những thông tin quan trọng về vắc-xin, nhưng đồng thời, họ cũng phải lắng nghe và chiêm nghiệm từ những trải nghiệm và nhu cầu của các cộng đồng người da đen. Xây dựng một cuộc hội thoại vững chắc về hiểu biết về y học và khả năng tiếp cận với y tế sẽ giúp các cộng đồng trở nên mạnh mẽ hơn, kiên cường hơn đối với các khủng hoảng sức khỏe có thể xảy ra trong tương lai.

Công cụ của sức mạnh và lựa chọn

Sức khỏe và vắc-xin là quyết định của mỗi cá nhân, nhưng thảo luận những vấn đề này cùng bạn bè, hay người thân trên những mâm cơm gia đình buổi tối cũng có thể đem lại những lợi ích khác. Mục sư Bratton thường gợi lên những cuộc thảo luận về vấn đề sức khỏe trong nhà thờ của ông là vì đó chính là cốt lõi của cộng đồng và quá trình chữa lành.

“Mục sư và các người thầy tâm linh đóng vai trò quan trọng trong việc giáo dục và dẫn dắt các thành viên trong cộng đồng. Bất kể giá trị hay niềm tin bạn đặt vào đâu, tất cả chúng ta cùng đề cao giá trị của việc quan tâm chăm sóc lẫn nhau. Nhưng tôi cũng muốn mọi người biết rằng chăm sóc cho bản thân và sức khỏe đều quan trọng như nhau cho linh hồn của mỗi bản thể. Chúng ta không nhìn thấy Chúa, nhưng chúng ta vẫn đặt trọn niềm tin vào Người. Chúng ta không nhìn thấy COVID, nhưng không nghĩa là nó không tồn tại. Vi-rút này đã gây nhiều khốn đốn cho cuộc sống của cộng đồng chúng ta, nhưng chúng ta có thể ngăn ngừa bằng cách đeo khẩu trang, giãn cách xã hội, và thực hiện các biện pháp phòng tránh khác.”

Mục sư nhấn mạnh rằng chúng ta đều được sinh ra đều có đặc quyền chính là đưa ra sự lựa chọn của bản thân, và mục sư còn khuyến khích mọi người sử dụng đặc quyền này để đưa ra những quyết định phù hợp với sức khỏe của mỗi người. Mọi người đều có quyền được thắc mắc và hiểu biết thêm về COVID cũng như các cách phòng chống những triệu chứng nguy hiểm. Bằng cách tự kiểm soát sức khỏe của mình, chúng ta sẽ có thể quay lại nhà thờ, làm việc, đi học và vận động vì con người. Các tổ chức cộng đồng như [Project HEALINGS](#) được thành lập nhằm mục đích duy trì giao tiếp giữa các cộng đồng và đảm bảo sự bình đẳng trong sức khỏe y tế đối với COVID-19 và xa hơn nữa.

Testing remains important.
For Everyone. Vaccinated + Unvaccinated.

STAY SAFE MN

Reference

- 1.0.35% compared to 0.16% respectively as of May 11th, 2022. Minnesota Department of Health. (2022). Data by Race/Ethnicity. COVID-19 Updates and Information - State of Minnesota. Retrieved May 18, 2022, from <https://mn.gov/covid19/data/data-by-race-ethnicity/index.jsp>
2. Peters, J. (2021, May 21). Minnesota's vaccine equity director, Dr. Nathan Chomilo, has a lot of inequity to fix. Sahan Journal. <http://sahanjournal.com/health/minnesota-vaccine-race-equity-chomilo/>
3. Study shows COVID-19 vaccines offer lasting protections. (2022, January 12). UNC News. <https://uncnews.unc.edu/2022/01/12/study-shows-covid-19-vaccines-offer-lasting-protection/> Katella, K. (n.d.). Comparing the COVID-19 Vaccines: How Are They Different? Yale Medicine. Retrieved May 18, 2022, from <https://www.yalemedicine.org/news/covid-19-vaccine-comparison>
4. Minnesota Department of Health. (2022). COVID-19 Vaccine Data. COVID-19 Updates and Information - State of Minnesota. Retrieved May 18, 2022, from <https://mn.gov/covid19/vaccine/data/index.jsp>

Acknowledgement

This project is supported by the Centers for Disease Control and Prevention of the U.S. Department of Health and Human Services (HHS) as part of a financial assistance award totaling \$4,000,000 with 100 percent funded by CDC/HHS through NNPHI. The contents of this document are those of the author(s) and do not necessarily represent the official views of, nor an endorsement, by CDC/HHS, or the U.S. Government.